

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Területi Iroda által képviselt felperesnek - a dr. Szabó Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen **készfizető kezesség** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. május 26-án meghozott 4.P.20.940/2008/7. számú ítélete ellen az alperes 8. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

A fellebbezési eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Keresetében a felperes 7.627.045 Ft és annak 2006. április 7-től a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata, 2.700.000 Ft és annak 2005. november 13-tól a kifizetés napjáig járó 17,27 %-os késedelmi kamata, valamint 74.650 Ft lejárt ügyleti kamat és annak 2005. november 13-tól a kifizetés napjáig járó 11,27 + 6 % mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest készfizető kezesség jogcímén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatta. Állítása szerint kétséges, hogy a felperes az engedményezéssel milyen követelést szerzett, az engedményezésről egyébként sem értesült a pert megelőzően. Vitatta, hogy az adósnak a felperes által megjelölt tartozása állt volna fenn, ráadásul a felperes a tartozást az adós társaságtól meg sem kísérelte behajtani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.327.045 Ft tőkét, ebből 7.300.000 Ft után 2006. április 7-től a kifizetés napjáig járó és a késedelemmel érintett naptári félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű, de max. 17,27 %-os

késedelmi kamatát, 2.700.000 Ft után 2005. november 13-tól a kifizetés napjáig járó évi 17,27 %-os késedelmi kamatát, valamint 700.000 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolásában a Pp. 206. § (1) bekezdését és 164. § (1) bekezdését idézte, majd megállapította, hogy a felperesi jogelőd hitelintézet és az adós kft. között a Ptk. 522. § (1) bekezdésében szabályozott hitelszerződés jött létre. A Ptk. 272-273. §-át, 274. § (2) bekezdés a) pontját, 276. § (1) bekezdését, 328. §-át és 329. § (1) és (3) bekezdését idézve leszögezte: az alperes védekezése alapján először abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes saját nevében és az adóssal szembeni igényérvényesítés nélkül követelését érvényesítheti-e. A csatolt hitelszerződés és az annak mellékletét képező kezességvállalást tartalmazó megállapodás alapján tényként állapította meg, hogy az alperes az adós teljes tartozása erejéig készfizető kezességet vállalt, vagyis a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be. A felperes ugyanakkor csatolta azokat az okiratokat, amelyekből megállapítható, hogy a perindítást megelőzően a hitelezőtől és a fizetési kötelezettségét teljesítő másik készfizető kezestől az érvényesített követelést engedményezéssel megszerezte, és ezért saját nevében érvényesítheti az alperessel szemben a követelést. A felperes okiratokkal bizonyította az engedményezés tényét és annak a perben érvényesített igényt magában foglaló mértékét, és bár a másik készfizető kezestől szerzett követelés esetében az engedményezésről szóló értesítés tényét nem lehetett tértivevény hiányában megállapítani, ez az állandó bírói gyakorlat szerint sem érinti az engedményezésről szóló szerződés érvényességét (BH2004.183.). A kereset összecszerűségét vizsgálva megállapította, hogy a hitelezőtől a felperes 2.700.000 Ft tőkekövetelést, annak 2005. november 13-tól a kifizetés napjáig járó szerződés szerinti (3 havi BUBOR + 5 + 6 %) mértékű késedelmi kamatkövetelést szerzett meg. Nem értett egyet ugyanakkor a felperessel abban, hogy a szerződés megszűnéséig keletkezett kamattartozás maradt volna az adós terhén, miután a másik készfizető kezes törlesztéséből kamatra elszámolt 327.045 Ft a 2005. november 12-i 276.483 Ft kamattartozást meghaladta. A fizetési kötelezettségét teljesítő másik készfizető kezestől a felperes 7.627.045 Ft megtérítési igényt és annak a kifizetés napjától járó Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamatot szerzett, mivel azonban az alperes fizetési kötelezettsége a kezesi szerződésben vállaltnál nem lehet terhesebb, a jegybanki alapkamat jövőbeni esetleges változásai miatt szükséges volt ennek a kamatnak a mértékét a hitelszerződés szerinti késedelmi kamat mértékében maximálni. A fentiek szerint kötelezte az alperest fizetésre, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Az ítélettel szembeni fellebbezésében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, illetve másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ugyan figyelembe vette, azonban az értékeléskor már nem tulajdonított jelentőséget a kereset elutasítására irányuló és a kereset jogalapját és összecszerűségét vitató eljárásban tett nyilatkozatainak.

Vitatta, hogy a felperes a hitelezővel, illetve a másik készfizető kezessel érvényes engedményezési szerződést kötött volna, és arra is utalt, hogy az engedményezésről nem értesült a pert megelőzően. Álláspontja szerint a felperes által csatolt okiratokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy az engedményezés milyen összegre vonatkozott.

Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a hitelszerződés megszűnésekor az adósnak a felperes által állított tartozása állt volna fenn, pedig ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a hitelfolyósítása több részletben történt, a hitelszerződés ideje alatt az adós törlesztett. A bíróság nem vizsgálta az általa vitatott tényállításokat, és a felperesnek nem kellett bizonyítania, hogy a hitelszerződés alapján mikor, milyen összeget bocsátott az adós rendelkezésére, és azokkal az adós hogyan számolt el. Nem tudni azt sem: milyen tények alapján volt megállapítható, hogy az adósnak, kezesnek a hitelszerződés lejártakor, 2005. november 12-én 10.000.000 Ft tőke és 276.483 Ft kamattartozása állt fenn. Vitatta a követelés összegszerűségét és jogalapját is, bizonyítani azonban már nem tudta, hogy az adós a folyószámlahitelt visszafizette, mert az adós felszámolás alá került. Nem lett megállapítva az sem, hogy az adós mikor rendelkezett 10.000.000 Ft-tal, azaz valójában ezt az összeget mikor kapta meg, és azzal hogyan rendelkezett. Ennek a kérdéskörnek a vizsgálata az eljárásban nem merült fel, hiszen az adós felszámolás alá került, és így neki, mint a felszámolás alá került adós korábbi cégvezetőjének kezesként nem volt lehetősége a követelés megalapozatlanságának bizonyítására.

A hitelező és a másik készfizető kezes közötti megállapodás létrejöttében sem az adós, sem ő nem vett részt. E jogviszony alapján a készfizető kezes kockázatviselőként a bank követelésének megtérülését 73 %-ban biztosította. Az adós teljes tartozására ő készfizető kezességet vállalt, ezért felmerül az a jogos kérdés, hogy miért volt szükség még egy készfizető kezesre, aki a követelés 73 %-áig állt helyt. Amennyiben egy követelés megtérülése biztosítással egybekötött, akkor a garanciavállaló kockázata, hogy az adós nem fizetése esetén neki kell teljesíteni. A teljesítésből eredő költségeit azonban nem háríthatja át a biztosítottra, az adósra vagy a készfizető kezesre, a biztosítás lényege ugyanis a kockázatvállalás. A másik készfizető kezes vállalása nem volt ingyenes, hiszen annak költségét az adós fizette. Ezért neki csak a teljes követelés 27 %-át kell megfizetnie a felperesnek, másrészt a másik készfizető kezesnek sem vele, sem az adóssal szemben nem lehet követelése, mert közöttük semmilyen jogügylet nem volt, melynek alapján a garanciavállalás költségeit az adósra tudná hárítani.

A felperes nem tett észrevételt az alperes fellebbezésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a keresetet részben elutasító rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság nem érintette.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezett körben hozott érdemi döntésével egyetértett, a fellebbezésben előadottak miatt azonban kiemeli a következőket.

A felperes engedményesként érvényesített igényt az alperessel szemben, ezért az engedményezés kötelezettel szembeni hatályosulása érdekében az engedményezésről szóló értesítés tényét, illetve saját értesítése esetén az engedményezés megtörténtét kellett bizonyítania (Ptk. 328. § (3)-(4) bekezdése, Pp. 164. § (1) bekezdés). Utóbbi tényt pedig a felperes a két engedményezési szerződés perbeli csatolásával teljes mértékben igazolta.

Az alperes állításával szemben a felperes a követelése összecszerűségét is bizonyította, többek között az alperesnek mint az adós ügyvezetőjének és mint készfizető kezesnek egyaránt megküldött 2005. november 11-én kelt fizetési felszólításával, az engedményezés tényének közlésére is kiterjedő 2006. augusztus 8-án kelt ismételt fizetési felszólításával, valamint az alperes 2006. augusztus 21-én kelt és a felpereshez 2006. szeptember 5-én érkezett tartozáselismerő nyilatkozatával.

Az alperes a követelés összecszerűségét egyébként arra alapítottnak vitatta, hogy az adós a 10.000.000 Ft-ot nem egyösszegben vette igénybe, ráadásul a felvett összegből talán háromszor is visszafizetett (3. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal). Védekezésének konkrét ténybeli alapját azonban, vagyis hogy az adós - akinek ő volt az ügyvezetője - ezt az összeget mikor vette fel, és abból mikor mennyit fizetett vissza, sem ezen a tárgyaláson, sem az elsőfokú bíróság felhívására nem adta elő, nemhogy ezeket a javára szolgáló tényeket még bizonyította is volna (Pp. 139. §, 164. § (1) bekezdés). Ezt a védekezését amúgy a 2006. augusztus 21-én kelt és a Ptk. 242. § (1)-(2) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozata cáfolta.

Az alperes és a másik készfizető kezes az adós kötelezettségéért se nem egyidejűleg, se nem egymásra tekintettel vállalt kezességet, ráadásul, míg az alperes 2004. november 15-én írta alá a kezesi szerződést a felperesi jogelőddel, addig a másik készfizető kezes csak ezt követően, azaz a 2004. november 23-án kötött szerződéssel vállalta a szerződést biztosító mellékkötelezettséget. Ezért az alperes azt is alaptalanul vitatta, hogy a felperes nem volt jogosult a teljesítő készfizető kezestől szerzett követelés alperessel szembeni érvényesítésére (Ptk. 275. §, 276. § (1) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság az eljárására irányadó szabályok egyikét sem sértette meg, és a perbeli döntéshez szükséges tények megállapítása végett a felek által indítványozott bizonyítást is lefolytatta. Minden ténybeli és jogi alapot nélkülözött ezért az alperesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését célzó, másodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelme (Pp. 252. § (2)-(3) bekezdés).

A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem volt eredményes, a felperesnek azonban a másodfokú eljárásban nem merült fel költsége, így annak megfizetéséről a másodfokú

bíróságnak sem kellett rendelkeznie. Az alperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint határozott.

Budapest, 2009. november 24.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hőbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: